

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มุ่งเน้นในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ศึกษา โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังรายละเอียด ดังนี้

3.1 พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้กำหนดศึกษาบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ในรัศมีห่างจากชายฝั่งทะเลเมืองระยองประมาณ 200 เมตร เริ่มตั้งแต่หาดทรายทอง หาดตากวน หาดแสงจันทร์ หาดปากน้ำระยอง หาดแม่รำพึง หาดกั้นอ่าว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด หาดบ้านเพ หาดสวนสนจนถึงปากคลองแกลง ซึ่งมีความยาวของชายหาดประมาณ 50 กิโลเมตร

3.2 ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายประกอบด้วย ประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- ประชาชนที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น จำนวน 3,741 ครัวเรือน
- ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้แก่ สถานที่พักชายทะเล กิจการร้านค้า ร้านอาหารของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง จำนวน 320 แห่ง

การศึกษานี้ได้กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชาชนในท้องถิ่น เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทน ครัวเรือนละ 1 คน
จำนวน 80 คน
2. ผู้ประกอบการ เป็นเจ้าของกิจการหรือตัวแทน กิจการละ 1 คน จำนวน 55 คน
รวมทั้งหมด 135 ตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่างในการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multi-stage sampling) โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดบริเวณพื้นที่ศึกษา

การกำหนดบริเวณพื้นที่ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive sampling) ด้วยการเลือกพื้นที่มา 4 บริเวณ คือ หาดทรายทอง หาดแสงจันทร์ หาดกันอ่าวและหาดบ้านเพ ตามลักษณะเฉพาะของพื้นที่ ซึ่งมี รายละเอียด ดังนี้

ชายหาด	พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง	ตั้งอยู่ในพื้นที่	เหตุผลในการเลือก
1. หาดทรายทอง 2. หาดตากวน	- หาดทรายทอง	ต. ฆาตพุด	- ชายหาดส่วนใหญ่ถูกรัฐบาลเวนคืนไปสร้างท่าเทียบเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมฆาตพุดจึงมีนักท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวที่ชุกชุม
3. หาดแสงจันทร์ 4. หาดปากน้ำระยอง	- หาดแสงจันทร์	เขตเทศบาลเมืองระยอง	- เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงของเทศบาลเมืองระยองและปัจจุบันมีประชาชนในพื้นที่ไปพักผ่อนมากขึ้นมีสถานประกอบการ เช่น โรงงานน้ำปลา ร้านอาหาร
5. หาดแม่รำพึง 6. หาดกันอ่าว	- หาดกันอ่าว	ต.เพ	- อยู่นอกเขตเทศบาลเมืองระยองและยังคงมีสภาพตามธรรมชาติ มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปพักผ่อนเป็นจำนวนมาก
7. อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด 8. หาดบ้านเพ 9. หาดสวนสน-ปากคลองแกลง	- หาดบ้านเพ	ต.เพ(เขตสุขาภิบาลบ้านเพ)	- เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกที่สำคัญของจังหวัดระยอง มีสถานประกอบการกระจายโดยทั่วไปในพื้นที่และมีนักท่องเที่ยวมาก

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มการกระจายแบบง่าย(Simple random sampling) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

สถานะภาพ	พื้นที่	จำนวนตัวอย่าง	รวม
ประชาชนในท้องถิ่นที่อาศัยบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	- หาดทรายทอง	20	80
	- หาดแสงจันทร์	20	
	- หาดก้นอ่าว	20	
	- หาดบ้านแพ	20	
ผู้ประกอบการสถานที่พักชายทะเล (โรงแรม/ รีสอร์ท/ บังกาโลว์)	- หาดทรายทอง	-	25
	- หาดแสงจันทร์	5	
	- หาดก้นอ่าว	10	
	- หาดบ้านแพ	10	
ผู้ประกอบการร้านค้าบริเวณชายหาด (ร้านอาหาร/ ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง)	- หาดทรายทอง	5	30
	- หาดแสงจันทร์	5	
	- หาดก้นอ่าว	10	
	- หาดบ้านแพ	10	

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยข้อคำถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบระดับกลุ่มชั้น(Nominal scale) จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามต้องตอบตามสิ่งที่ตนปฏิบัติจริงในปัจจุบัน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

5	หมายถึง	ระดับของการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับของการมีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง	ระดับของการมีส่วนร่วมปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับของการมีส่วนร่วมน้อย
1	หมายถึง	ระดับของการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การแปลผลจากค่าคะแนน

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยองในลักษณะต่าง ๆ นั้น ลักษณะข้อคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อๆ ละ 5 คะแนน คะแนนรวมเท่ากับ 32 – 160 คะแนน และเพื่อประโยชน์ในการพรรณนาให้เห็นภาพชัดเจน ผู้ศึกษาจึงแบ่งการแปลผลจากค่าคะแนนออกเป็น 3 เกณฑ์ โดยนำคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดแล้วนำมาหารด้วย 3 จากนั้นนำไปแบ่งเกณฑ์เป็นอันตรภาคชั้น ก็จะได้เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าคะแนน ซึ่งการแปลผลตามเกณฑ์ มีดังนี้

ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา (ประเด็นคำถาม 8 ข้อๆ ละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 40คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 8 – 18 คะแนน	หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 19 – 29 คะแนน	หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 30 คะแนนขึ้นไป	หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

ด้านการวางแผนงานกิจกรรม (ประเด็นคำถาม 8 ข้อๆ ละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 40คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 8 – 18 คะแนน	หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 19 – 29 คะแนน	หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 30 คะแนนขึ้นไป	หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

ด้านการปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้ (ประเด็นคำถาม 8 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 40คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 8 – 18 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 19 – 29 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 30 คะแนนขึ้นไป หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

ด้านการติดตามประเมินผล (ประเด็นคำถาม 8 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 8 – 18 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 19 – 29 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 30 คะแนนขึ้นไป หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

ภาพรวมของทุกด้าน (ประเด็นคำถาม 32 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 160 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 32 – 74 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 75 – 117 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 118 คะแนนขึ้นไป หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย การคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมกับนำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่ ในแต่ละลักษณะของการมีส่วนร่วม ได้มีการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประกอบด้วย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ

- ปัจจัยภายใน ซึ่งจำแนกได้เป็น ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการเกียรติยศ

- ปัจจัยภายนอก ซึ่งจำแนกได้เป็น แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งทางสังคม การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ / ผู้นำหมู่บ้าน/ คณะกรรมการหมู่บ้าน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชน โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม

ต้องตอบตามความคิดเห็นของตน เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ในแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 33 ข้อ (ปัจจัยภายใน 10 ข้อ, ปัจจัยภายนอก 23 ข้อ) โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลผลจากค่าคะแนน

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยองนั้น ลักษณะข้อคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 33 ข้อๆ ละ 5 คะแนน คะแนนรวมเท่ากับ 33 – 165 คะแนน ซึ่งแบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก และเพื่อประโยชน์ในการพรรณนาให้เห็นภาพชัดเจน ผู้ศึกษาจึงแบ่งการแปลผลจากค่าคะแนนออกเป็น 3 เกณฑ์ โดยนำคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดแล้วนำมาหารด้วย 3 จากนั้นนำไปแบ่งเกณฑ์เป็นอันตรภาคชั้น ก็จะได้เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าคะแนน ซึ่งการแปลผลตามเกณฑ์ มีดังนี้

ด้านความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว (ประเด็นคำถาม 5 ข้อๆ ละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 25 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 5 – 11 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 12 – 8 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 19 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

ด้านความต้องการเกียรตินิยม (ประเด็นคำถาม 5 ข้อๆ ละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 25 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 5 – 11 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 12 – 8 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 19 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

ด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ (ประเด็นคำถาม 5 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 25 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 5-11 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 12-18 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 19 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

ด้านตำแหน่งทางสังคม (ประเด็นคำถาม 4 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 4-9 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 10-15 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 16 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ (ประเด็นคำถาม 5 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 25 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 5-11 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 12-18 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 19 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ/ผู้นำหมู่บ้าน/คณะกรรมการหมู่บ้าน (ประเด็นคำถาม 4 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 4-9 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 10-15 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 16 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชน (ประเด็นคำถาม 5 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 25 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 5-11 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 12-18 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 19 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

ภาพรวมของปัจจัยภายใน (ประเด็นคำถาม 10 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 50 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 10 – 23 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 24 – 37 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 38 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

ภาพรวมของปัจจัยภายนอก (ประเด็นคำถาม 23 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 115 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 23 – 53 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 54 – 84 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 85 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

ภาพรวมของทุกด้าน (ประเด็นคำถาม 33 ข้อๆละ 5 คะแนน) คะแนนเต็ม 165 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ช่วงคะแนน 33 – 76 คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับต่ำ
ช่วงคะแนน 77–120คะแนน หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 121 คะแนนขึ้นไป หมายถึง เป็นปัจจัยที่ประชาชนเห็นด้วยในระดับสูง

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย การคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)พร้อมกับนำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ ในแต่ละลักษณะของการมีส่วนร่วม ได้มีการคำนวณค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)ประกอบ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่พบในพื้นที่ ซึ่งส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และข้อเสนอแนะที่ต้องการเสนอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ตามต้องการ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลบริเวณพื้นที่ศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาสภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมือง โดยรวบรวมข้อมูลจาก

- การสำรวจสภาพทั่วไปของพื้นที่ประกอบการสังเกต
- การรวบรวมข้อมูลประเภทแผนที่ เอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ข้อมูลประเภทตัวเลขสถิติต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 4 ระยอง สำนักงานจังหวัดระยอง ห้างเมืองจังหวัดระยอง และที่ว่าการอำเภอเมืองระยอง เป็นต้น

2. การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆนั้น รวบรวมข้อมูลจาก การใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ในการสอบถามความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่ศึกษาประกอบการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

3.5 การตรวจสอบข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด ถูกนำมาตรวจสอบก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ สำหรับขั้นตอนในการตรวจสอบที่สำคัญคือ ผู้ทำการศึกษทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วที่ละชุด เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงกำหนดรหัส และถ่ายข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS/PC⁺ ในการประมวลผลข้อมูลโดยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและสมมุติฐาน ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบด้วย

1). เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน การวางแผนงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

การปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้และการติดตามประเมินผล โดยกำหนดค่าเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วยการคำนวณหาค่าร้อยละ พร้อมกับนำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่ ซึ่งในแต่ละลักษณะของการมีส่วนร่วมได้มีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประกอบ

2). เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง โดยข้อมูลต่างๆ ประกอบด้วย

- ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และความต้องการเกียรตินิยม

- ปัจจัยภายนอก ได้แก่ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งทางสังคม การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ/ผู้นำหมู่บ้าน/คณะกรรมการหมู่บ้าน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชน โดยกำหนดค่าเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย การคำนวณหาค่าร้อยละ พร้อมกับนำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่ ซึ่งในแต่ละปัจจัยได้มีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานประกอบ

3.6.2 การวิเคราะห์ตามสมมุติฐาน ประกอบด้วย

สมมุติฐานที่ 1 ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ

การหาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย การค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน การวางแผนงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว การปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้และการติดตามประเมินผล การทดสอบสมมุติฐานใช้การเปรียบเทียบกับระดับเกณฑ์ของช่วงคะแนนที่กำหนด ในการแปลผลค่าคะแนนในแต่ละลักษณะการมีส่วนร่วม โดยแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนน 32-74 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 75-117 คะแนน หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 118 คะแนนขึ้นไป หมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาประกอบด้วย ค่าร้อยละ ตารางแจกแจง ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณ ชายฝั่งทะเลเมืองระยองไม่แตกต่างกันกล่าวคือ

- ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการเกียรติยศ

- ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ตำแหน่งทางสังคม แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ/ ผู้นำหมู่บ้าน/ คณะกรรมการหมู่บ้าน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชน โดยข้อมูลที่รวบรวมได้ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ(Multiple Regression Analysis : MRA)

สมมุติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง ไม่แตกต่างกัน

โดยข้อมูลที่รวบรวมได้ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(One-way Analysis of Variance : ANOVA)